

Amra Junuzović – Kaljić
Zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo

Broj: 144/19
Sarajevo: 08.07.2019.

Kanton Sarajevo
Vlada Kantona Sarajevo
Skupština Kantona Sarajevo
n/r Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo
n/r Sekretar Skupštine Kantona Sarajevo

Predmet: Zastupnička inicijativa za izmjene i dopune Zakona o državnoj službi Kantona Sarajevo

Poštovani,

U skladu sa članom 106. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 25/10, 14/11, 19/11, 7/12, 26/12), upućujem zastupničku inicijativu prema Skupštini Kantona Sarajevo za izmjene i dopune Zakona o državnoj službi Kantona Sarajevo.

Na osnovu člana 10. stav 1. tačka 4. i člana 20. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 35/05), mišljenja sam da su potrebne promjene Zakona o državnoj službi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 31/16) sa ciljem dosljednog provođenja principa učinkovitosti i ekonomičnosti, a u oblasti ljudskih resursa koje navedeni Zakon reguliše.

Jasno je da se od radnika u realnom sektoru, za dobivenu plaću, prethodno traži radni učinak i rezultati rada, što je opravdano, sa jedne strane, a čega formalno – pravno u državnoj službi sa druge strane nema, i što je diskriminirajuće za razliku od prava na plaću koje je neupitno.

Obrazloženje:

Članom 25. stav 1. tačka d), promjene Zakona o državnoj službi Kantona Sarajevo, propisano je da državni službenik ima pravo „na plaću i naknade na način utvrđen posebnim zakonom“. Članom 28. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 45/10, 111/12 i 20/17) propisano je da državni službenik i namještenik ima pravo na naknade utvrđene u odredbama člana 30. – 44. (plaćeni dopust, naknada za ishranu tokom rada, regres za godišnji odmor, naknada za bolovanje, naknada za porodijski dopust, naknada za službeno putovanje, naknada za prijevoz na posao i sa posla, naknada za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada, naknada za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti itd.)

Prava iz prethodnog stava se ne dovode u pitanje, uz primjedbu da kroz relevantne zakonske propise državni službenici su u znatno povoljnijem položaju od zaposlenika u realnom sektoru, te se kod državnih službenika „pravo na plaću“ ne dovodi u pitanje niti u situacijama kada ne ostvare ni minimum radnog učinka, što je nedopustivo i zahtjeva hitne izmjene i dopune Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, kao i Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine imajući u vidu i član 75. i član 77. Zakona o radu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 26/16 i 89/18) kojim je propisano stavom 1., da se plaća radnika utvrđuje kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu, te da se plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak ukoliko je isti ostvaren i uvećanje plaće iz člana 76. navedenog Zakona (stav 2.), dok stav 4. istog člana propisuje da radni učinak definiše poslodavac u skladu sa općim propisima, kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu.

Članom 77., stav 2., Zakona o radu propisano je da se pod radom jednake vrijednosti podrazumjeva rad koji zahtjeva isti stepen stručne spreme, istu radnu sposobnost, odgovornost, fizički i intelektualni rad, vještine, uslovi i rezultati rada.

Iz navedenih normi jasno je da se od radnika u realnom sektoru, za dobivenu plaću, prethodno traži radni učinak i rezultati rada, što je opravdano, sa jedne strane, a čega formalno – pravno u državnoj službi sa druge strane nema, i što je diskriminirajuće za razliku od prava na plaću koje je neupitno.

Primjera radi, članom 24. propisano je da državni službenik izvršava zadatke predviđene opisom radnog mjesta i primjenjuje i osigurava poštivanje ustavno – pravnog poretka i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona pri čemu državni službenik i namještenik u organu državne službe ima pravo na plaću koja odgovara radnom mjestu na koje je državni službenik odnosno namještenik postavljen (član 18. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine), i ne spominje se radni učinak i rezultati rada, koji po ugledu na Zakon o radu, preporučujem da bude inkorporiran u tekst Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevu i Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, koji bi organi državne službe mogli realizovati putem kolektivnih ugovora i pravilnika o radu bliže definisati i u konačnici mjesečno realizovati kroz plaću, umjesto (po sadašnjem zakonskom rješenju), vođenjem disciplinskih postupaka koji osim što zahtjevaju angažman većeg broja državnih službenika i na uštrb njihovog redovnog radnog vremena su obično dugotrajni, komplikovani, zakašnjeli, i kao takvi neučinkoviti.

„Radni učinak i rezultate rada“ moramo dovesti u vezu i sa odredbom člana 61. stav 3., Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevu kojim je propisano da „U slučaju preventivne suspenzije državni službenik koji je suspendovan prima puni iznos plaće“, koje zakonsko rješenje imamo i u Zakonu o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 49/05) i to u odredbi člana 67. stav 1. tačka 1., usljed kojih zakonskih odredbi su državni organi, konkretno općine kada se nađu u situacijama da moraju državnog službenika ili namještenika obavezno suspendovati sa posla, isplaćivati im puni iznos plaće do okončanja disciplinskog postupka, odnosno do dana stupanja na izdržavanje izrečene kazne ukoliko se radilo o sudskom postupku, a koji postupci predugo traju i čije posljedice u konačnici trpe poslodavci i građani koji taj nerad plaćaju.

Na osnovu navedenih odredbi Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, preporučujem dopune člana 69. Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevu, kojim je propisano da Odbor državne službe za žalbe u Federaciji Bosne i Hercegovine odlučuje u drugom stepenu o svim žalbama koje se izjave na rješenje rukovodioca organa državne službe, Gradonačelnika, odnosno načelnika i o žalbama koje se izjave na odluke Disciplinke komisije, u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima, općim aktima i kolektivnim ugovorom, u smislu uvođenja zakonskog roka u kojem je Odbor dužan riješiti i žalbe, uz pravne posljedice ukoliko se to ne desi.

Ova preporuka se odnosi naročito i kod oglasnih / konkursnih procedura koje, unatoč iskazanoj i realnoj potrebi za prijemom namještenika / državnog službenika, koje se okončaju, unatoč procesnim urgencijama zbog dugotrajnih postupaka po žalbama (koji su i duži od šest mjeseci) i unatoč tome što su ovi postupci Poslovníkom o radu Odbora formalno – pravno tretirani kao prioritetni.

Općine imaju slična iskustva i sa dugotrajnim žalbenim postupcima kod ocjenjivanja namještenika i državnih službenika gdje su se rješenja Odbora čekala i po godinu dana, usljed čega se gubi i svaka svrha ponovnog postupka tj. ocjenjivanja nakon proteka tako dugog vremenskog perioda.

Kod općih uslova za postavljanje državnog službenika (član 35. stav 1. Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevu propisano je da lice mora ispunjavati opšte uslove pobliže navedene u navedenoj zakonskoj odredbi među kojima i pod tačkom f), a to je da nije obuhvaćeno odredbom člana IX.1. Ustava Bosne i Hercegovine, koju odredbu treba precizirati sa vremenskog aspekta, imajući u vidu da se ovjerene izjava u konkursnoj proceduri traži od svih kandidata, pa i onih koji su rođeni 1992. godine i dalje, što je besmisleno.

Imajući u vidu navedeno, te jako bitnu činjenicu da prijedlog za izmjene i dopune navedenih Zakona ne iziskuje nikakva finansijska sredstva niti izvore financiranja predlažem da u dijelu u kojem je nadležnost Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo pokrene procedura izmjena i dopuna Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, a u dijelu kojem je propisana nadležnost drugih nivoa vlasti svojim angažmanom utičete na adekvatna i primjerena zakonska rješenja.

S poštovanjem,

Amra Junuzović-Kaljić
Zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo
Nezavisna bosanskohercegovačka lista

DOSTAVITI:

1. Naslovu
2. Evidencija